

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

1–2. évfolyam

A technika és tervezés tantárgy a problémamegoldó gondolkodást, a saját tapasztalás útján történő ismeretszerzést helyezi a középpontba, melynek eszköze a tanórákon megvalósuló kreatív tervező és alkotó munka, a hagyományos kézműves és a legmodernebb digitális technológiák felhasználásával. A tantervben kiemelt szerepet kap a tanulni tudás, az alkalmazás, a problémamegoldáson alapuló alkotás. Ezt szolgálják a kínált tevékenységek, a nevelés, a kompetenciafejlesztés és a műveltség tartalom leírt rendszere, az egyes elemek arányos megjelenítése.

A technika és tervezés tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:

A kommunikációs kompetenciák: A tantárgy tanulása során a tanuló elképzeléseit, terveit megoszthatja társaival, véleményét ütközteti, a különbségek tisztázásával konszenzusra jut. A tanórákon a csoportban végzett feladatmegoldás során a tanulónak együttműködési készségeit fejlesztve lehetősége nyílik építő jellegű párbeszédre. A tantárgy technikatörténeti ismeretei hozzájárulnak a régi korok – esetleg tájegységenként eltérő – elnevezéseinek megismeréséhez és elsajátításához, amin keresztül bemutatható a gyakorlati tevékenységhez kapcsolódó nyelvhasználat gazdagsága, árnyaltsága és a tájnyelvi értékek.

A digitális kompetenciák: A tantárgy olyan értékrendet közvetít, melynek szerves része a környezet folyamatos észlelése, az információhoz jutás, az információk értékelése, beépülése a hétköznapi életbe.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A technika és tervezés a természettudományos tantárgyak – környezetismeret, természettudomány 5–6. évfolyam – előkészítésében, a tanult ismeretek szintetizálásában és gyakorlati alkalmazásában tölt be fontos szerepet. A célok eléréséhez széles körű, differenciált tevékenységrendszert alkalmaz, mellyel megalapozza a tanulók természettudományos és műszaki műveltségét, segíti a mindennapi életben felmerülő problémák megoldását.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A tanuló a másokkal közösen végzett csoportos gyakorlati alkotótevékenységek révén szerez tapasztalatot a csoporttagokkal tervezett együttműködés kialakításának lehetőségeiről és a csoporton belüli vezetői, illetve végrehajtói szerepekről.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A tanulóban az iskolai tevékenysége során erősödik a cselekvő tudatosság, amely hozzájárul a munkára vonatkozó igényességhez, az életvitel aktív alakításához, fejlesztéséhez.

Cél a tanulók életében felmerülő komplex gyakorlati problémák megoldási készségének kialakítása, a cselekvés általi tanulás és fejlődés támogatása. A tanulók a tanulási folyamat során használható (működő, megehető, felvehető stb.) produktumokat hoznak létre valódi anyagokból, ezekhez az adott életkorban biztonságosan használható szerszámokat, eszközöket alkalmazva.

A tantárgy sajátossága, hogy a tanórai tevékenység gyakorlatközpontú; kiemelkedő jellemzője, hogy a tanulási folyamatban központi szerepet kap az ismereteken túlmutató tudásalkalmazás, ezért az értékelés elsősorban az alkotó folyamatra, a munkavégzési szokásokra, az elkészült produktumra irányul, és jelentős szerepet kap benne az elért sikerek, eredmények kiemelése, a pozitív megerősítés.

A tantárgy tanulása és tanítása során célszerű alkalmazni azokat a közismereti tárgyak keretében elsajátított ismereteket, amelyek segíthetnek a mindennapi életben felmerülő problémák megoldásában. Olyan cselekvőképesség kialakítása a cél, amelynek mozgatója a felelősségérzet és az elköteleződés, alapja pedig a megfelelő autonómia és nyitottság, megoldási komplexitás.

A tantárgy struktúrájában rugalmas, cselekvésre építő, tanulás- és tanulócentrikus. A megszerzhető tudás alkalmazható, s ezzel lehetővé teszi a tanuló számára a mindennapi életben használható és hasznos készségek kialakítását.

1–2. évfolyam

Az ember környezetet is átalakító tevékenységének, felelősségének megismerése, megértése nem új feladat az iskolát kezdő tanulók számára. Az óvodai élet során naponta végeztek munka jellegű tevékenységeket, egyrészt az önellátás, önkiszolgálás, másrészt a tárgyalkotás, a kézműves és óvodakerti tevékenységek terén. Minden óvodai munkatevékenység célja, hogy a gyerekek mintát követve bekapcsolódjanak, és örömmel vegyenek részt benne, megélik a sikert, büszkék legyenek munkájukra, épüljön, erősödjön motivációs bázisuk.

Az alapfokú képzés első nevelési-oktatási szakaszában erre a motivációs bázisra építve tervezhető a technika és tervezés tantárgy programja, középpontba helyezve az alkotótevékenységet, a munkát. Célszerűen játékba ágyazott minta és modellkövetés, tapasztalatszerzés, felfedezés, alkotás kell, hogy jellemezze a tanórákon megvalósuló aktív tanulási folyamatot. Az ismeretek szervezője az a környezeti tapasztalások során már kialakult szokásrend, amelyhez életvitelünkkel alkalmazkodunk, s amelynek szervező ismeretei és eseményei a néphagyományok, az ünnepek, a jeles napok.

Kiemelt feladat a kezűgyesség életkori sajátosságoknak megfelelő fejlesztése. A tanórákon végzett tudatos, tervszerűen átalakító, megmunkáló tevékenységek magukba foglalják a különböző anyagok megismerését, a megmunkálhatóság megtapasztalását, a tervező és technológiai folyamatok alkalmazását, a munka során keletkező hulladékok környezettudatos elhelyezését.

Az 1–2. évfolyamon a technika és tervezés tantárgy alapóraszám: 72 óra.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Anyagok a környezetünkben	8
Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés	32
Otthon – család – életmód	16
Jeles napok, ünnepek	10
Közlekedés	6
Összes óraszám:	72

1. évfolyam

Heti óraszám: 1 óra. Éves óraszám: 36 óra.

Tematikai egység Fejlesztési célok	1. Anyagok a környezetünkben	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Az iskolaérettségi kritériumok szerint elvárt szinten: az óvodáskorban használt, megmunkált anyagok és készített tárgyak ismerete; az anyagok tulajdonságainak megállapítása érzékszervi vizsgálattal; anyagalakítás: gyurmázás, formázás, hajtogatás, nyírás	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	Az érzékszervek és az érzékelés fajtáinak megismerése Anyagvizsgálatok érzékszervi úton Az anyagok fajtái, tulajdonságai, felhasználhatóságuk Természetes és mesterséges anyagok csoportosítása: fa, papír, textil, fonal, műanyag Kézügyesség fejlesztése Véleményformálás a társakkal közös tevékenység során Építő jellegű párbeszéd alkalmazása Tevékenység során együttműködési készségek fejlesztése Környezettudatos döntéshozatal a megismert anyagok használata során	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
1.1.A természeti környezet megfigyelése Tanulmányi séta: természetes anyagok, lehullott levelek, termések gyűjtése	<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szókincsbővítés, beszédkultúra, kommunikáció. <i>Matematika:</i> tájékozódás térben és időben – évszakok; becslés; méretarányok <i>Erkölcstan:</i> Én és a természeti környezetem
1.2.Az őszi színei, termései Őszi színek megfigyelése, formák összehasonlítása, asszociáció	
1.3.A természetes anyagok felhasználása Anyagok felhasználásának megfigyelése közvetlen környezetünkben	
1.4.A természetes anyagok felhasználása technikaórán Termésfigurák, termésbábok készítése, figura tervezése, megfelelő formájú és méretű termések válogatása, becslés, tervezés	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	<i>természetes anyagok, mesterséges anyagok, termések, magvak, fa, papír, szín, alak, árnyalat, átlátszóság, szag, keménység,</i>

<p>Tematikai egység Fejlesztési célok</p>	<p>2. Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés</p>	<p>Órakeret 16 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Az iskolaérettségi kritériumok szerint elvárt szinten: az óvodáskorban használt, megmunkált anyagok és készített tárgyak ismerete; az anyagok tulajdonságainak megállapítása érzékszervi vizsgálattal; anyagalakítás: gyurmázás, formázás, hajtogatás, nyírás; eszközhasználat: író- és rajzeszközök, olló; szabálykövetés, mintakövetés, önállóság a tevékenységek során.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai</p>	<p>Információk célzott keresése tapasztalati úton (megfigyeléssel), valamint a tanár által bemutatott nyomtatott (rövid szöveg, egyszerű ábra, rajz, kép), illetve elektronikusan megjelenített (kép, hang, videó) forrásokban. A nyert információk alapján a megfelelő technológia kiválasztása segítségével. Megfigyelő- és feladatmegoldó képesség fejlesztése. Alkotás folyamata a probléma felismerésétől a megoldáson keresztül az értékelő elemzésig. Együttműködés és véleményformálás támogatása. Felelős szerepvállalás és a munkamegosztás erősítése. A kreativitás fejlesztése. Kézügyesség fejlesztése. Az eszközök célnak és rendeltetésnek megfelelő használata. Szabálykövetés. Rend és tisztaság a munkakörnyezetben. Tanulási szokások alakítása. Az anyagok, az energia, az idő célszerű és takarékos, egészség- és környezettudatos felhasználása a szabályok, előírások és a kapott utasítások szerint. A használt eszközök megóvása. Figyelem és elővigyázatosság; a tervezett és az aktuálisan végzett tevékenységgel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra. Balesetvédelmi rendszabályok ismerete. Segítségkérés baleset esetén.</p>	
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>	
<p>2.1. Az anyagok Az anyagok fajtái, tulajdonságai, felhasználhatóságuk. Anyagvizsgálatok érzékszerveinkkel (látás, tapintás útján).</p>	<p><i>Vizuális kultúra:</i> vizuális megjelenítés.</p>	

<p>A természetes és az átalakított anyagok csoportosítása megfigyelhető tulajdonságaik alapján.</p>	<p><i>Matematika:</i> Tárgyak tulajdonságainak kiemelése; összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés, osztályokba sorolás, halmazképzés. Tárgyak, alakzatok összehasonlítása mérhető tulajdonságaik szerint; mérés, becslés.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szövegértés (egyszerű, rövid útmutató jellegű szövegek olvasása, értelmezése, rövid szövegben az események sorrendjének felismerése).</p> <p><i>Erkölcstan:</i> az alkotó ember és az épített világ tisztelete, értékek óvása. Együttműködés, munkamegosztás, segítőkészség támogatása.</p>
<p>2.2. Képlékeny anyagok, papír, faanyagok, szálas anyagok, textilek alakítása Képlékeny anyagokból (gyurma, só-liszt gyurma, agyag, tészta) egyszerű formák alakítása gyúrással, lapítással, gömbölyítéssel, hengerítéssel, mélyítéssel, mintázással. Papír alakítása tépéssel, hajtogatással, nyírással, ragasztással, gyúréssel, gömbölyítéssel. Fűzőlap munka. Faanyagok (hurkapálca, spatula) megmunkálása tördeléssel, darabolással, csiszolással, hegyezéssel. Szálas anyagok, fonal jellemzőinek vizsgálata (elemi szál, ágak, sodrat). Egyszerű fonalmunkák (sodrás, fonás, hurkolás, csomózás, és egyéb kézműves technikák). Gombfelvarrás. Maradék anyagokból és hulladékból készíthető tárgyak. Takarékos anyagfelhasználás. A végzett tevékenységekkel kapcsolatos mesterségek.</p>	
<p>2.3. Építés Építés építőelemekből (pl. konstrukciós játékok – faépítő, fémépítő, LEGO – felhasználásával) utánzással, kép és rajz alapján, illetve önálló elképzeléssel.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p><i>természetes anyag, mesterséges anyag, anyagvizsgálat, anyagi tulajdonság, becslés, mérés, méret, szélesség, hosszúság, magasság, anyagtakarékosság, újrahasznosítás, építőelem.</i></p>

<p>Tematikai egység Fejlesztési célok</p>	<p>3. Otthon – család - életmód</p>	<p>Órakeret 8 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Az iskolaérettségi kritériumok szerint elvárt szinten: élmények, tapasztalatok elmondása; lakhely ismerete; családtagok és rokonok bemutatása; alapvető viselkedési szabályok betartása.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai</p>	<p>Tapasztalatszerzés a közvetlen természeti, társadalmi és technikai környezet megismertetése és megismerése során. A környezet- és egészségudatosság egyes elemeinek megalapozása. A környezetátalakítás következményeinek értelmezése. Ok-okozati összefüggések értelmezése. A családkép és a családi otthon képének alakítása. Önismeret fejlesztése. Szokásrend kialakítása. A rendszeresség és a rendszeret iránti igény formálása. Együttműködési képesség kialakítása a családtagokkal, az iskolatársakkal, felnőttekkel. Környezettudatos magatartás támogatása. A takarékoság iránti igény fejlesztése. Szókincsbővítés.</p>	
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>	

<p>3.1. Lakóhelyünk Beszámolók lakóhelyünkről Saját településünk megismerése: utcák, terek elrendezése, házak, épületek, épülettípusok, lakásfajták A ház helyiségei, funkciójuk, berendezésük Építőelemekkel házak építése</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szókincsbővítés, szövegalkotás, beszédkultúra, kommunikáció.</p> <p><i>Matematika:</i> tájékozódás térben; tervezés</p>
<p>3.2. Élet a családban Hétköznapi és ünnepek eseményeinek megkülönböztetése. Családtagok bemutatása családrajzzal. Családi szerepek. Ajándékok készítése családtagok számára, különböző alkalmakra.</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szókincsbővítés, szövegalkotás, beszédkultúra, kommunikáció.</p> <p><i>Matematika:</i> tájékozódás térben és időben - időtartam, nap, napszakok.</p>
<p>3.3. Biztonságos otthon Házimunkák számbavétele. Munkamegosztás a családban. Háztartási eszközök, gépek használatának lehetőségei. Otthoni balesetek megelőzése. Veszélyforrások a háztartásban: elektromosság, gyúlékony vegyszerek. Veszélyt jelző piktogramok megismerése.</p>	<p><i>Erkölcstan:</i> Én, a közvetlen és tágabb környezetem, közösségeim, társaim. Családtagok, családi, baráti kötődések, szeretetkapcsolatok, a környezetnek való megfelelés szándéka, beilleszkedés.</p>
<p>3.4. Családi időbeosztás Tanulási idő, szabadidő, pihenés ideje. Időbeosztás megbeszélése, napirend készítése. Egészséges és helyes szabadidős tevékenységek felsorolása, ismertetése, megbeszélése.</p>	
<p>3.5. Tisztaság és rend Tisztaság és rend a környezetünkben. Az otthon tisztasága, munka- és a taneszközök épen és rendben tartása. Alapvető takarítószer és eszközök használata. Takarékoság energiával, vízzel.</p>	

<p>3. 6. Táplálkozás Az egészséges, korszerű táplálkozás alapelemei. Étkezési szokások, terítés. Étrend összeállítása képek válogatásával. Zöldség- és gyümölcsfal, szendvics készítése.</p>	
<p>3.7. Testápolás Személyi higiénia. Kézmosás, körömápolás, mosakodás, fürdés, hajmosás eszközei és anyagai.</p>	
<p>3. 8. Célszerű öltözködés A napszaknak, évszaknak, hétköznapi tevékenységeknek és ünnepi alkalmaknak megfelelő öltözködés.</p>	
<p>3. 9. Növényápolás, állatgondozás Otthoni és iskolai szobanövényeink ápolása és védelme. A növények életfeltételeinek biztosítása. Hobbiállatok gondozása, felelős állattartás.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p><i>Család, családtag, lakhely, családi ház, lakás, otthon, lakberendezés, háztartás, háztartásvezetés, házimunka, veszélyforrás, baleset, háztartási eszköz, háztartási gép, háztartási baleset, munkamegosztás, ünnep, egészséges életmód, táplálkozás, testápolás, öltözködés, időbeosztás, napirend, szabadidő, környezet, környezetvédelem, takarékoság, szelektív hulladékgyűjtés.</i></p>

Tematikai egység	4. Jeles napok, ünnepek		Órakeret 5 óra
Előzetes tudás	Az iskolaérettségi kritériumok szerint elvárt szinten: a családi, baráti, iskolai és egyéb közösségi rendezvényeken szerzett élmények és tapasztalatok.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A magyarságtudat erősítése. Az ünnepléshez kötődő viselkedés- és öltözködéskultúra elemeinek elsajátítása és betartása. Esztetikai érzék fejlesztése. Tapasztalatszerzés a környezetből, a tapasztalatok megfogalmazása. Kölcsönös odafigyelés, alkalmazkodás a társakhoz, együttműködés a tevékenységek során, a feladatok megosztása, részfeladatok elvállalása és végrehajtása. Közösen átélt élmények és érzések támogatása.</p>		
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok		
<p>4.1. Családi rendezvények, ünnepek, események Születésnap, névnap. Baráti összejövetelek célja, az ezeken való viselkedés szabályai. Példaadás, mintakövetés, programszervezés, a rendezvényhez illő környezet megteremtése. Meghívó, kellékek, ajándékok készítése. Az ajándékozás kultúrájának elsajátítása. A tapasztalatok megbeszélése.</p>	<p><i>Erkölcstan:</i> családi hagyományok, ünnepek, élmények feldolgozása, játékok.</p>		

<p>4.2. Iskolai és osztályrendezvények Iskolai és osztályrendezvények (pl. Nemzeti ünnepek, Mikulás, Karácsony, Farsang, Húsvét, Anyák napja, Gyermeknap, osztálykirándulás, sportnap, játszódélután,) előkészítése. A helyszín berendezésével, az ünneplés lebonyolításával kapcsolatos tudnivalók. A szükséges kellékek beszerzése, dekoráció elkészítése. A közös tapasztalatok megbeszélése, az érzések megfogalmazása.</p>	
<p>4.3. A közösségért végzett munka Teremdekoráció A munka megszervezése</p>	
<p><i>Kulcsfogalmak/ fogalmak</i></p>	<p><i>Rendezvény, ünnep, jeles nap, népszokás, ünnep, hazaszeretet.</i></p>

<p>Tematikai egység/ fejlesztési célok</p>	<p>5. Közlekedés</p>	<p>Órakeret 3 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Az iskolaérettségi kritériumok szerint elvárt szinten: közlekedés és óvatosság – fegyelmezett viselkedés a közlekedési környezetben; a család közlekedési szokásai; az óvoda (majd iskola) és a lakóhely közötti közlekedés lehetőségei; élmények, tapasztalatok a településen belüli közlekedésről.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai</p>	<p>A biztonságos és fegyelmezett gyalogos közlekedési ismeretek alapjainak kialakítása. Saját felelősség felismerése a közlekedésben. Szabálykövető magatartás kialakítása. Figyelem és elővigyázatosság; a közlekedéssel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra. A közlekedési balesetek okainak azonosítása. Az utazással kapcsolatos illemszabályok megismerése. Együttműködő és együttérző képesség fejlesztése.</p>	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>5.1. Gyalogos közlekedés szabályai A gyalogos közlekedés alapszabályainak megismerése. A közlekedés irányított megfigyelése, szabályainak értelmezése. Szabálykövető magatartás a közlekedési környezetben. A közlekedésben való részvétel gyakorlása. Átkelés az úttesten. A forgalomirányítás jelzései: a közlekedési jelzőlámpa és a gyalogos közlekedésnél jelentős jelzőtáblák ismerete.</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szókinésbővítés, fogalommagyarázat, képi jelzések és szóbeli utasítások, szövegértés (képi, ikonikus kódok és szövegek jelentésének egymásra vonatkoztatása, párosítása).</p>
<p>5.2. A közösségi közlekedés viselkedési szabályai Tömegközlekedési eszközök megismerése. A biztonságos, udvarias közösségi közlekedés szabályai. Az időjárás és a napszakok befolyása a gyalogosok és a járművek közlekedésére. Az utazással kapcsolatos magatartásformák megismerése és gyakorlása.</p>	
<p>5.3. A közlekedésben rejlő veszélyek A gyermekbalesetek okai, forrásai, megelőzésük. A veszélyhelyzetek elemzése, megbeszélése.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p><i>Gyalogos közlekedés, kerékpáros közlekedés, tömegközlekedési eszközök, közlekedési szabály (KRESZ), gyalogátkelőhely, úttest, járda, megállóhely, jelzőlámpa, jelzőtábla, tömegközlekedés, jármű, sorompó, baleset, biztonság, biztonsági öv, gyerekülés, gyerekzár.</i></p>

2. évfolyam

Heti óraszám: 1 óra. Éves óraszám: 36 óra.

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>1. Anyagok a környezetünkben</p>	<p>Órakeret 4 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>A természetben fellelhető anyagok tulajdonságai, megmunkálásuk. A környezetünkben található természetes anyagok felhasználása.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai</p>	<p>Az anyagok fajtái, tulajdonságai, felhasználhatóságuk Anyagvizsgálatok érzékszervi úton Természetes és mesterséges anyagok csoportosítása: fa, papír, fém, textil, fonal, műanyag A természetes anyagok felhasználása műalkotásokban Kézügyesség fejlesztése Esztétikai érzék fejlesztése Véleményformálás a társakkal közös tevékenység során Építő jellegű párbeszéd alkalmazása Tevékenység során együttműködési készségek fejlesztése Környezettudatos döntéshozatal a megismert anyagok használata során</p>	
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>		<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>1.1. Alkotás növényi részek felhasználásával I. A levélpréselés módszerének megismerése- levélkép készítése</p>		<p><i>Vizuális kultúra:</i> vizuális megjelenítés, műalkotások megtekintése, esztétikai élmény</p>
<p>1.2. Alkotás növényi részek felhasználásával II. Magkép készítése</p>		

	<p><i>Matematika:</i> Tárgyak tulajdonságainak kiemelése; összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés, osztályokba sorolás, halmazképzés. Tárgyak, alakzatok összehasonlítása mérhető tulajdonságaik szerint; mérés, becslés.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szövegértés (egyszerű, rövid útmutató jellegű szövegek olvasása, értelmezése, rövid szövegben az események sorrendjének felismerése).</p> <p><i>Erkölcstan:</i> az alkotó ember és az épített világ tisztelete, műalkotások és értékük, értékek óvása.</p>
1.3. Kavicsfestés technikája	
1.4. Tájkép készítése Magvából kirakott mozaiklemek összeillesztése csoportmunkában	
Kulcsfogalmak/fogalmak	<i>Anyag, anyagvizsgálat, természetes anyag, mesterséges anyag, termékek, magvak, fa, papír, fém, fonal, textil, anyagok tulajdonsága, műanyag, keménység, rugalmasság, felületi simaság</i>

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés	Órakeret 16 óra
Előzetes tudás	Eszközhasználat: író- és rajzeszközök, olló; szabálykövetés, mintakövetés, önállóság a tevékenységek során.	

A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	<p>Információk célzott keresése tapasztalati úton (megfigyeléssel), valamint a tanár által bemutatott nyomtatott (rövid szöveg, egyszerű ábra, rajz, kép), illetve elektronikusan megjelenített (kép, hang, videó) forrásokban. A munka során felhasználható anyagok technológiai tulajdonságainak megtapasztalása, irányított (felhasználás célja szerinti) vizsgálata. A nyert információk alapján a megfelelő technológia kiválasztása segítséggel.</p> <p>Alkotás folyamata a probléma felismerésétől a megoldáson keresztül az értékelő elemzésig.</p> <p>Kézügyesség fejlesztése.</p> <p>Az eszközök célnak és rendeltetésnek megfelelő használata.</p> <p>Szabálykövetés. Rend és tisztaság a munkakörnyezetben.</p> <p>Tanulási szokások (sorrendiség, időbeosztás, hatékonyság) alakítása.</p> <p>Társas tanulási tevékenységek előtérbe helyezése.</p> <p>Felelős szerepvállalás és a munkamegosztás támogatása.</p> <p>Az anyagok, az energia, az idő célszerű és takarékos, egészség- és környezettudatos felhasználása a szabályok, előírások és a kapott utasítások szerint. A használt eszközök megóvása.</p> <p>Figyelem és elővigyázatosság; a tervezett és az aktuálisan végzett tevékenységgel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra. Balesetvédelmi rendszabályok ismerete. Segítségkérés baleset esetén.</p>
--	--

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>2.1. Képlékeny anyagok, papír, faanyagok, fémhuzal, szálak anyagok, textilek alakítása</p> <ul style="list-style-type: none"> • Képlékeny anyagokból (só-liszt gyurma, agyag, tészta) formák alakítása • Papír alakítása. • Fűzőlap munka. • Faanyagok (hurkapálca, fenyőléc) megmunkálása tördeléssel, darabolással, csiszolással, hegyezéssel • Fémhuzal alakítása hajlítással. • Szálak anyagok, fonál jellemzőinek vizsgálata (elemi szál, ágak, sodrat). 	<p><i>Vizuális kultúra:</i> vizuális megjelenítés.</p> <p><i>Matematika:</i> Tárgyak tulajdonságainak kiemelése; összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés, osztályokba sorolás, halmazképzés. Tárgyak, alakzatok összehasonlítása mérhető tulajdonságaik szerint; mérés, becslés.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szövegértés (egyszerű, rövid útmutató jellegű szövegek olvasása, értelmezése, rövid szövegben az események sorrendjének felismerése).</p> <p><i>Erkölcstan:</i> az alkotó ember és az épített világ tisztelete, értékek óvása.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Egyszerű fonalmunkák (sodrás, fonás, csomózás, pompon készítése) és egyéb kézműves technikák (nemezelés, gyöngyfűzés). • Gombfelvarrás. • Síkbábok készítése papír, fa, fonal és textilanyagok felhasználásával. • Maradék anyagokból és hulladékból készíthető tárgyak. • Takarékos anyagfelhasználás. • A végzett tevékenységekkel kapcsolatos mesterségek régen és napjainkban. 	
<p>2.2 Építés <i>Építés építőelemekből körvonalrajz segítségével</i></p>	
<p>Kulcsfogalmak/fogalmak</p>	<p><i>Anyag, anyagvizsgálat, anyagok tulajdonságai, képlékenység, becslés, mérés, méret, szélesség, hosszúság, magasság, természetes anyag, mesterséges anyag, sablon, szálal anyag, fonás, csomózás, hurkolás, fonás, anyagtakarékosság, újrahasznosítás, építmény.</i></p>

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>3. Család, otthon, háztartás</p>	<p>Órakeret 8 óra</p>
---	--	----------------------------------

<p>Előzetes tudás</p>	<p>Lakóhelyünk ismerete. A családtagok és rokonok bemutatása; alapvető viselkedési szabályok betartása.</p>
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Tapasztalatszerzés a közvetlen természeti, társadalmi és technikai környezet megismertetése és megismerése során. A környezet- és egészség tudatosság egyes elemeinek megalapozása. A családkép és a családi otthon képének alakítása. A rendszeresség és a rendszeret iránti igény formálása. Az önismeret fejlesztése.</p>
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>3.1. Lakóhelyünk Építés alpformára; körvonalrajz, alaprajz készítése Különleges építmények tervezése A szoba berendezése: bútorok készítése Lakberendezés</p>	
<p>3.2. Élet a családban Hétköznapi és ünnepek eseményeinek megkülönböztetése. Családtagok bemutatása síkbábokkal. Családi szerepek. Ajándékok készítése családtagok számára, különböző alkalmakra.</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szókincsbővítés, szövegalkotás, beszédkultúra, kommunikáció. <i>Matematika:</i> tájékozódás térben és időben - időtartam, nap, napszakok.</p>
<p>3.3. Biztonságos otthon Házimunkák számbavétele. Munkamegosztás a családban. Háztartási eszközök, gépek használatának lehetőségei. Erőforrások a háztartásban: gáz, áram, víz. Otthoni balesetek megelőzése. Veszélyforrások a háztartásban: sérülést okozó tárgyak, tűzgyújtó eszközök, gáz, elektromosság, gyúlékony, maró, illetve mérgező vegyszerek, romlott ételek. Veszélyt jelző piktogramok megismerése.</p>	<p><i>Erkölcstan:</i> Én, a közvetlen és tágabb környezetem, közösségeim, társaim. Családtagok, családi, baráti kötődések, szeretetkapcsolatok, a környezetnek való megfelelés szándéka, beilleszkedés.</p>

<p>3.4. Családi időbeosztás Munkaidő, tanulási idő, szabadidő, pihenés ideje. Időbeosztás megbeszélése, napirend készítése. Egészséges és helyes szabadidős tevékenységek felsorolása, ismertetése, megbeszélése. Rajzos programajánlat készítése.</p>	
<p>3.5. Tisztaság és rend Tisztaság és rend a környezetünkben. Az otthon tisztasága, munka- és a taneszközök épen és rendben tartása. Alapvető takarítószeres és eszközök használata. Személyes higiénia, tisztálkodás szabályainak ismerete. Környezetünk tisztántartása. Takarékosság energiával, vízzel. A szelektív hulladékgyűjtés célja, jelentősége és megvalósítása.</p>	
<p>3.6. Táplálkozás Az egészséges, korszerű táplálkozás alapelemei. Étrend összeállítása képek válogatásával. Ételek, italok, vitaminok. Zöldség- és gyümölcsstál, szendvics készítése. Asztalterítés, illemtan.</p>	
<p>3.7. Testápolás Személyes higiénia. Testápolás (kézmosás, körömápolás, mosakodás, fürdés, hajmosás, intim területek tisztántartása) eszközei és anyagai.</p>	
<p>3.8. Célszerű öltözködés A napszaknak, évszaknak, hétköznapi tevékenységeknek és ünnepi alkalmaknak megfelelő öltözködés. Ruhadarabok válogatása, csoportosítása, hajtogatása. Szekrényrendezés. Ruházat tisztán tartrása. Öltöztetőbaba modell ruhatárának rajzolása, öltöztetése.</p>	

<p>3.9. Növényápolás, állatgondozás, környezetvédelem Otthoni és iskolai szobanövényeink ápolása és védelme. A növények életfeltételeinek biztosítása. Hobbiállatok gondozása, felelős állattartás. Ötletgyűjtés a közvetlen környezetünkben keletkező hulladékok újra hasznosítására</p>		
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p><i>Család, családtag, életmód, lakhely, családi ház, lakás, otthon, háztartás, házimunka, veszélyforrás, baleset, háztartási eszköz, háztartási gép, háztartási baleset, munkamegosztás, egészséges életmód, táplálkozás, higiénia, testápolás, öltözködés, időbeosztás, napirend, szabadidő, környezet, környezetvédelem, takarékoság, hulladék, szelektív hulladékgyűjtés.</i></p>	
<p>Tematikai egység</p>	<p>4. Jeles napok, ünnepek</p>	<p>Órakeret 5 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>A családi, baráti, iskolai és egyéb közösségi rendezvényeken szerzett élmények és tapasztalatok.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai</p>	<p>A magyarságtudat erősítése. Tapasztalatszerzés a környezetből, a tapasztalatok megfogalmazása, rögzítése. Tervek a családban. A saját felelősség belátása, vállalása és érvényesítése a közvetlen környezet alakításában. Kölcsönös odafigyelés, alkalmazkodás a társakhoz, együttműködés a tevékenységek során, a feladatok megosztása, részfeladatok vállalása és végrehajtása. Az ünnepléshez kötődő viselkedés- és öltözködéskultúra elemeinek elsajátítása és betartása. Az ajándékozás kultúrájának elsajátítása.</p>	
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>	

<p>4.1. Családi rendezvények, ünnepek, események Születésnap, névnap, házassági évforduló megünneplése, az ezekkel kapcsolatos szokások, hagyományok. Esküvő, temetés, baráti összejövetel célja, az ezeken való viselkedés szabályai. Példaadás, mintakövetés, programszervezés, a rendezvényhez illő környezet megteremtése. Meghívó, kellékek, ajándékok készítése. A tapasztalatok megbeszélése.</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom: a meghívó formai követelményei; szókincsbővítés, kommunikációs készségek fejlesztése</i></p> <p><i>Erkölcstan: családi hagyományok, ünnepek, élmények feldolgozása, játékok.</i></p> <p><i>Ének-zene: dalok, zenés köszöntők</i></p>
<p>4.2. Iskolai és osztályrendezvények Iskolai és osztályrendezvények (pl. Nemzeti ünnepeink, Mikulás, Karácsony, Farsang, Anyák napja, Gyermeknap, osztálykirándulás, sportnap, játszódélután,) előkészítése. A helyszín berendezésével, az ünnepség lebonyolításával kapcsolatos tudnivalók. A szükséges kellékek (dekoráció, programfüzet, díszletek, jelmezek stb.) előállítása vagy beszerzése. A biztonságos környezet megteremtése. A közös tapasztalatok, az átélt érzések megfogalmazása.</p> <p>4.3. A közösségért végzett munka Teremdekoráció készítése a tanult technikák alkalmazásával. Az iskola esztétikus, harmonikus külső és belső környezetének alakítása. A munka megszervezése, lebonyolítása, értékelése.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak Rendezvény, ünnep, jeles nap, népszokás, jelkép, dekoráció, viselkedéskultúra, öltözködéskultúra, esztétika, munkaszervezés</p>	

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>5. Közlekedés</p>	<p>Órakeret 3 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Az előző évfolyamon megismert szabályok és fogalmak</p>	
<p>A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai</p>	<p>A biztonságos és fegyelmezett gyalogos közlekedési ismeretek alapjainak kialakítása. A kerékpáros közlekedés legfontosabb szabályainak megismerése. A kulturált és biztonságos járműhasználat elsajátítása.</p> <p>Figyelem és elővigyázatosság; a közlekedéssel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra. A közlekedési balesetek okainak azonosítása, a megelőzés, az elhárítás, a segítségnyújtás lehetőségeinek megismerése és gyakorlása.</p> <p>Az utazással kapcsolatos illemszabályok megismerése.</p> <p>A közlekedési szabályok és a járműhasználat gyakorlása szimulációs és valós közlekedési helyzetekben.</p>	
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>	
<p>5.1. Gyalogos közlekedés szabályai A gyalogos közlekedés alapszabályainak megismerése. A közlekedés irányított megfigyelése, szabályainak értelmezése. Szabálykövető magatartás a közlekedési környezetben. A közlekedésben való részvétel gyakorlása. Átkelés az úttesten. A forgalomirányítás jelzései: a közlekedési jelzőlámpa, a rendőri karjelzések és a gyalogos közlekedés jelzőtábláinak ismerete.</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szókincsbővítés, fogalommagyarázat, képi jelzések és szóbeli utasítások, szövegértés (képi, ikonikus kódok és szövegek jelentésének egymásra vonatkoztatása, párosítása).</p>	
<p>5.2. A közösségi közlekedés viselkedési szabályai A biztonságos, udvarias közösségi közlekedés szabályai. Az időjárás és a napszakok befolyása a gyalogosok és a járművek közlekedésére.</p>		

Az utazással kapcsolatos magatartásformák megismerése és gyakorlása.	
5.3. A közlekedésben rejlő veszélyek A gyermekbalesetek okai, forrásai, megelőzésük. A veszélyhelyzetek elemzése, megbeszélése, megelőzési stratégiák kialakítása. Helyes magatartás a baleseti helyszínen.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Gyalogos- és kerékpáros közlekedés szabályai, közlekedési szabály (KRESZ), gyalogátkelőhely, úttest, járda, megállóhely, jelzőlámpa, jelzőtábla, tömegközlekedés, jármű, sorompó, baleset, biztonság, biztonsági öv, gyerekülés, gyerekzár.

Tanulási eredmények a nevelési-oktatási szakasz végén:

- A hétköznapijainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása.**
- Képlékeny anyagok, papír, faanyagok, fémhuzal, szálak anyagok, textilek magabiztos alakítása.**
- Életkori szintnek megfelelő problémafelismerés, problémamegoldás.**
- Célszerű takarékoság lehetőségeinek ismerete.**
- Anyagalakításhoz kapcsolódó foglalkozások megnevezése, az érintett szakmák, hivatások bemutatott jellemzőinek ismerete.**
- A természeti, a társadalmi és a technikai környezet megismert jellemzőinek felsorolása.**
- Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használata.**
- A munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása.**
- A szelektív hulladékgyűjtés alkalmazása.**
- Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.**
- Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.**

A család szerepének, időbeosztásának és egészséges munkamegosztásának megértése.
A háztartási és közlekedési veszélyek tudatosulása, egészséges veszélyérzet.
Alapvető háztartási feladatok, eszközök, gépek és az ezekkel kapcsolatos veszélyforrások ismerete.
Ismeretek az egészséges, korszerű táplálkozás, a személyes higiénia és a célszerű öltözködés terén.
Tapasztalatok az ember természetátalakító (építő és romboló) munkájáról.
Az alkalmakhoz illő kulturált viselkedés és öltözködés.
Az egymásért végzett munka fontosságának, a munkamegosztás értékének felismerése.
A közlekedési veszélyforrások tudatosulása. Az úttesten való átkelés szabályainak tudatos alkalmazása. A biztonságos kerékpáros közlekedés szabályainak ismerete. A kulturált és balesetmentes járműhasználat (tömegközlekedési eszközökön és személygépkocsiban történő utazás) szabályainak gyakorlati alkalmazása.

Készítette: Cserné Méhn Andrea